

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.145/2020/10. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2020. október hó 15. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A vesztegetés elfogadásának büntette miatt I.r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2020. május hó 28. napján kelt 511.B.1474/2019/35. számú ítéletének az ügyész jogi személlyel szemben előterjesztett büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló indítványának elutasítása tekintetében **helybenhagyja.**

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- 1] A Fővárosi Törvényszék a 2020. május hó 28. napján kihirdetett 511.B.1474/2019/35. számú ítéletével az I.r., a II.r. és a III.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291.§ (1) bekezdés (2) bekezdés b) pont (3) bekezdés c) pont), II. és III.r. vádlottakat mint bűnsegédeknek. Valamennyi vádlottat 2 év szabadságvesztésre és 200 napi tétel, I.r. vádlott tekintetében 15.000,- forint, II. és III.r. vádlott esetében 5.000,- forint napi tétel összegű, összesen I.r. vádlott esetében 3.000.000,- forint, II. és III.r. vádlott vonatkozásában 1.000.000,- forint pénzbüntetésre, valamint I.r. vádlottat 1.820.000,- forint vagyonekobzásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát valamennyi vádlott esetében börtönben állapította meg, annak végrehajtását mindhárom vádlott esetében 5 évi próbaidőre felfüggesztette. Úgy rendelkezett, hogy a szabadságvesztés esetleges végrehajtása esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A szabadságvesztésbe - annak elrendelése esetére - beszámítani rendelte az őrizetben töltött időt. Mindhárom vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. A lefoglalt pénzösszeg lefoglalását megszüntette, annak egy részét a pénzbüntetések és a bűnügyi költség biztosítására visszatartani rendelte, míg a fennmaradó összeget kiadni rendelte III.r. vádlott részére. Rendelkezett a bűnügyi költség körében is.
- 2] A Kft-vel szemben előterjesztett büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló indítványt elutasította. Ekörben indokolása lényegét képezte, hogy a 2001. évi CIV. törvény (továbbiakban Jszbt.) 13.§-a alapján a jogi személlyel szembeni büntetőjogi intézkedés alkalmazásának indítványozására a terheltekkel szemben emelt vádiratban egységesen kerülhet sor. Utalt arra is, hogy ugyanezen törvényhely ad lehetőséget ettől eltérő eljárásra, amelyet a Jszbt.17.§ (2) bekezdése tartalmaz. Eszerint, ha az ügyész a tárgyalás eredményéhez képest úgy látja, hogy a jogi személlyel szemben alkalmazható intézkedés feltételei fennállnak, a vádirati tényállást módosíthatja, és a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozza. Álláspontja szerint e törvényi feltételeknek a 2020. május hó 5. napján benyújtott ügyészi indítvány nem felelt meg, a vádirat eredetileg nem tartalmazott ilyen indítványt, ezért a Be.80.§ (1) bekezdés b) pontja szerint az indítvány elutasításáról döntött.
- 3] Az ítélet a vádlottakkal szemben a kihirdetés napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett

részében végrehajthatóvá vált. Az ítélettel szemben kizárólag a jogi személlyel szemben előterjesztett büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló indítvány elutasítása tekintetében az ügyész jelentett be fellebbezést, melyet írásban is indokolt.

- 4] Fellebbezése lényegét képezte, hogy téves az elsőfokú bíróság részéről az ügyészi indítványnak a Be.80.§ (1) bekezdés b) pontjára - törvényben kizárt - alapított elutasítása, mert a büntetőeljárási törvény ilyen kizáró rendelkezést nem tartalmaz, ahogyan a jogi személyekkel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (a továbbiakban Jszbt.) 17.§ (2) bekezdésében írt rendelkezés sem zárja ki annak lehetőségét, hogy a tárgyalás megkezdése előtt az ügyész indítványt tegyen az intézkedés alkalmazására. A jogalkotói akarat arra irányul, hogy a jogi személy érdekei ne sérüljenek, lehetősége legyen a megfelelő felkészülésre, mely jelen esetben az eljárásban adott volt. Az ügyészség az előkészítő ülés előtt megfelelő időben nyújtotta be az indítványt, a jogi személynek megfelelő idő állt rendelkezésére, hogy jogi képviselőt hatalmazzon meg, akinek szintén lehetősége volt az ügyiratok megismerésére, illetve indítványait megtehetette. A jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazásának indítványozásához a vádirati tényállás módosítására nem volt szükség, az elbíráláshoz szükséges adatokat a vád tényállása tartalmazta, a vádlottak egyértelműen a Kft. alkalmazottaiként jártak el, így a jogtalan előny kérése és megszerzése a jogi személy tevékenysége körében történt. Utalt arra is, hogy a Be.26.§ (1) bekezdésében írtak szerint az ügyész indítványt tehet minden olyan kérdésben, amelyről a bíróság dönt. Álláspontja szerint az ügyész a törvényes rendelkezéseknek megfelelően tette meg indítványát, arról érdemben döntenie szükséges.
- 5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.439/2020/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezését fenntartotta. Rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálatára a jogi személyhez kapcsolódóan részleges, az ügyészi fellebbezés a Be.598.§ (2) bekezdése szerinti tanácsulésen elbírálható. Nyilvános ülés kitűzését nem tartotta indokoltnak, annak kitűzése esetére jelezte, hogy azon részt kíván venni.
- 6] Kiemelte, hogy a 2019. december hó 2. napján érkezett ügyészi vád valóban nem tartalmazta a jogi személlyel szembeni büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló ügyészi indítványt, ugyanakkor a Fővárosi Főügyészség 2020. május 5. napján kelt és érkezett indítványában ezt a hiányt egyértelműen pótolta, a jogi személlyel szemben kezdeményezte büntetőjogi intézkedés, a 2001. évi CIV. törvény (Jszbt.) 3.§ (1) bekezdés c) pontja és 6.§ (1) és (2) bekezdése alapján pénzbírság kiszabását, indítványozta a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd kirendelését. Ezt követően a törvényszék a Jszbt. 25/C.§-ában írt eljárásrendre is tekintettel előkészítő ülést tartott, amelyen a Kft. jogi képviselője is részt vett. Az előkészítő ülésen a főügyészség vádirata és a jogi személy szankcionálására irányuló indítvány ismertetésre került. Az előkészítő ülésen a törvényszék a vádlottak egyezségi nyilatkozatát és bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását elfogadta, amelyet követően az ügyész élt a Be.504.§ (5) bekezdésében írt felszólalási jogával, melynek keretében perbeszédszerűen foglalta össze a bűnügyben elfoglalt ügyészi álláspontot, valamint szóban is megindokolta a Kft. jogi személlyel szemben előterjesztett indítványt. Sérelmezte, hogy a törvényszék az irányadó kúriai gyakorlatot figyelmen kívül hagyva (ehelyütt utalt a Kúria Bfv.527/2014/5. számú eseti döntésére) eljárási szabályt sértő döntést hozott, amikor a jogi személlyel szemben pénzbírság alkalmazását kezdeményező ügyészi indítványt a Be.80.§ (1) bekezdés b) pontja alapján, mint törvényben kizártat elutasította.
- 7] Utalt arra, hogy a Jszbt.7.§ (2) bekezdése értelmében a jogi személlyel szembeni intézkedések alkalmazása során a Be. rendelkezéseit a Jszbt.-ben írt eltérésekkel kell alkalmazni. A Jszbt.13.§ (1) bekezdése szerint az ügyész vagy a vádiratban vagy a 17.§ (2) bekezdésének megfelelően a tárgyaláson lefolytatott bizonyítás eredményeképpen indítványozhatja a jogi személlyel szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazását. E jogszabály az előkészítő ülés szabályait a 16/B. §-ban szabályozza, amely akként rendelkezik, hogy amennyiben az ügyészség a jogi személlyel szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazását indítványozza, az előkészítő ülésen ügyvéd jelenléte kötelező, amely előírás az eljárásban betartásra került. E § nem tartalmaz olyan tiltó rendelkezést, mint ahogy az egyezségi eljárásra

vonatkozó 25/C.§ sem, hogy a vádirat benyújtását követően a jogi személy szankcionálására irányuló ügyészi indítvány az előkészítő ülést megelőzően ne lenne előterjeszthető, illetve, hogy az ezirányú indítvány előterjesztése szükségképpen a vád módosításával együtt kell járjon. Időbeli indítványozási korlát sem mutatható ki a jogszabályból, hiszen az előkészítő ülést követően a Jszbt.16/B.§ (5) bekezdése szerinti tárgyalásra áttérés esetén a 17.§ (2) bekezdése alapján, továbbá a 25/C.§ (4) bekezdésében írtakra is tekintettel az ügyész jogosult indítványt tenni.

- 8] Hivatkozott arra is, hogy a Be.26.§ (1) bekezdése is úgy rendelkezik, hogy az ügyészség indítványt tehet minden olyan kérdésben, amelyben a bíróság dönt.
- 9] Az ügyészség indítványtételi jogának biztosítása mint jogalkotói szándék tetten érhető a Jszbt. idézett rendelkezései körében is, ezért eljárási szabályt súlyosan sért az elsőfokú bíróság álláspontja és indokolása (ítélet 6. oldal utolsó bekezdés), mely szerint az előterjesztett ügyészi indítvány törvényben kizárt lenne. Az ügyészi indítvány törvényes és megalapozott volt, melynek tárgyában az elsőfokú bíróságnak érdemben kellett volna döntést hoznia.
- 10] Indítványozta, hogy az ítélet tábla - figyelemmel a Jszbt.21.§ (1) bekezdésében foglaltakra - a törvényszék ítéletét a Be.606.§ (1) bekezdése szerint a jogi személlyel szemben előterjesztett büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló indítvány tárgyában változtassa meg, és a Kft. jogi személlyel szemben a Jszbt.2.§ (1) bekezdés a) pontja, 3.§ (1) bekezdés c) pontja és 6.§ (1) és (2) bekezdése alapján alkalmazzon pénzbírságot.
- 11] A Kft. jogi képviselője írásbeli észrevételében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó eljárási szabályok maradéktalan betartásával hozta meg a jogi személy vonatkozásában is teljes körűen megalapozott ítéletét, logikus és okszerű magyarázatát adta a vádiraton kívül előterjesztett ügyészi indítvány elutasításának, ezért indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.
- 12] A jogi személy terhére a Fővárosi Főügyészség által előterjesztett, a fellebbviteli főügyészség által pedig tartalmilag fenntartott indítvány kapcsán utalt a Be.6.§ (1)-(3) bekezdéseire, amelyek a jogállami büntetőeljárás jog egyik fontos alappillére, az ítélet vádhoz kötöttségét deklarálják. A törvényes vád elsődleges formai követelménye az előterjesztett büntetőigény vádirati jellege, amelynek az utóbb benyújtott indítvány nem felel meg. Nem fog helyt azon fellebbviteli ügyészi érvelés sem, (indítvány 2. oldal 4. bekezdés) hogy az előkészítő ülésen eljáró ügyész perbeszédszerűen összefoglalta és megindokolta a Kft.-vel szemben előterjesztett indítványát, hiszen ennek ténye még önmagában nem pótolja a jogi személy vonatkozásában hiányzó vádirati minőséget és rendelkezéseket.
- 13] Kiemelte azt is, hogy a fellebbviteli főügyészség indítványa tévesen hivatkozik a Jszbt.16/B.§-ra, és a 17.§ (2) bekezdésére, mert a 16./B.§ szövegszerűen akként rendelkezik, hogy "...ha az ügyészség a vádiratban a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozza...", addig a 17.§ (2) bekezdése azt tartalmazza "...ha az ügyész a tárgyalás eredményéhez képest úgy látja, hogy a jogi személlyel szemben alkalmazható intézkedés feltételei fennállnak, a vádirati tényállást módosítja, és a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozza."
- 14] Nyomatékosította, hogy az eljáró ügyészség nem a vádiratban indítványozott a jogi személlyel szemben intézkedést, a vádirati tényállás pedig nem került utólag sem módosításra. Ekörben a Fővárosi Főügyészség fellebbezése tartalmazza is, hogy a vádirati tényállás módosítására nem volt szükség, mert az elbíráláshoz szükséges adatokat a tényállás tartalmazta.
- 15] Másodlagosan megemlítette azt is, hogy arról, hogy a Kft. érdekében állítólagosan kiegyenlített számlák mikor, milyen sorszámon, ki által, milyen összegben, milyen ügylettel kapcsolatban kerültek kiegyenlítésre, és azok a Kft. érdekében mikor, milyen összegben kerültek rendezésre, ezáltal pedig milyen összegű büntetés előny képződött a jogi személynél, nem került a vádiratban rögzítésre. Fontosnak tartotta kiemelni azt is, hogy a Kft.-vel szemben indítványozott intézkedés alapjául szolgáló - általánosságban hivatkozott - számlák nem kerültek egyedileg azonosítható módon bizonyítékként megjelölésre, azokra ily módon a vádirat sem hivatkozott.
- 16] Az ügyészségnek a Be.26.§ (1) bekezdésében írt általános ügyészi indítványtételi joga körében megjegyezte, hogy az indítvány nemcsak akkor tekinthető törvényben kizártnak, ha azt a törvény

kifejezetten tilalmazza, ezen egyszerű indítványtételi jog a jelen ügyben igencsak speciális indítványt nem válthatja ki. Hivatkozott az új Be. Kommentárra, miszerint törvényben kizárt az indítvány, ha a Be. nem teszi lehetővé vagy kifejezetten megtiltja az indítvány előterjesztését. A Be. és a Jszbt. a jogi személlyel szemben alkalmazandó intézkedés alkalmazására irányuló indítványt, mint az állami büntető hatalom foganatosításának eszközét a vádhoz kötöttség elvére tekintettel kizárólag vádiratban teszi lehetővé előterjeszteni, ezért azt a Be.26.§ (1) bekezdése szerinti indítványtételi jog nem válthatja ki.

- 17] Indítványozta a fellebbviteli főügyészségi indítvány elutasítását, az elsőfokú bíróság ítéletének jogi személyre vonatkozó rendelkezésének helybenhagyását.
- 18] Az ítéletábra az ügyet a Be.598.§ (2) bekezdése alapján tanácsülésre tűzte.
- 19] Az ügyben az elsőfokú bíróság a Be. XCIX. Fejezetében írt eljárás, az egyezség szabályai alapján járt el előkészítő ülésen. Erre figyelemmel szükséges az előkészítő ülés, az egyezség esetén Be. szerint követendő eljárás, valamint a Jszbt. kapcsolódó rendelkezéseinek áttekintése, mert a Jszbt.7.§ (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben a büntetőeljárás során a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának lehet helye, a Be. rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.
- 20] A Be.731.§ (1) bekezdése úgy szól, hogy egyezség alapján folytatott eljárásban a Be. rendelkezéseit a XCIX. Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
- 21] A Be.732.§ (1) bekezdése szerint az előkészítő ülésen az ügyész ismerteti a vád és a Be.424.§ (2) bekezdése szerinti indítványok lényegét.
- 22] A 424.§ (1) bekezdésének lényege, hogy amennyiben az ügyész és a terhelt egyezséget kötött, az ügyészség a jegyzőkönyvbe foglalt egyezséggel azonos tényállás és minősítés miatt emel vádat, az ügyészség a vádiratban indítványt tesz arra, hogy a bíróság az egyezséget hagyja jóvá, az egyezség tartalmával egyező milyen büntetést szabjon ki, az egyezség tartalmával egyező milyen egyéb rendelkezést tegyen. Ha a vádlott az egyezséggel egyezően beismeri a bűnösségét és lemond a tárgyaláshoz való jogáról, a bíróság e tény az ügyiratok, szükség esetén a vádlott kihallgatása és a védőhöz intézett kérdésekre adott válaszok alapján megvizsgálja, hogy az egyezség jóváhagyásának feltételei fennállanak-e. A (6) bekezdés alapján a határozathozatal előtt az ügyész és a védő felszólalhat.
- 23] A Be.736.§ (3) bekezdése szerint a bíróság a vád szerinti tényállástól, minősítéstől, az egyezség tartalmának megfelelő büntetéstől és az egyezség tartalmának megfelelő egyéb rendelkezésre tett indítványoktól nem térhet el. Amennyiben az egyezség jóváhagyásának Be. 733.§-ban írt feltételei fennállanak, a bíróság a Be.735.§ (1) bekezdése alapján előkészítő ülésen az egyezséget jóváhagyja.
- 24] A Be.738.§ tartalmazza a másodfokú eljárás szabályait egyezség esetén, eszerint nincs helye fellebbezésnek a bűnösség megállapítása, a váddal egyező tényállás és minősítés, a Be.736.§ (3) bekezdés szerint megállapított büntetés neve, mértéke és a 736.§ (3) bekezdése szerint megállapított egyéb rendelkezés ellen.
- 25] A 2001. évi CIV. törvény (Jszbt.) a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedések körében az alábbi szabályok tartalmazza jelen ügyre vonatkozóan:
- 26] A 2.§-a rögzíti a jogi személlyel szemben az intézkedés alkalmazásának feltételeit, a 3.§. a jogi személlyel szemben alkalmazható intézkedéseket, ezek közül a 6.§ a kiszabható pénzbírságot, mely jelen büntetőügyben az indítvány tárgyát képezte.
- 27] A 7.§ (1) bekezdése szerint ha a jogi személlyel szemben a büntetőeljárás során intézkedés alkalmazásának lehet helye, az intézkedés alkalmazásáról - ha a törvény másként nem rendelkezik - a terhelt ellen indított büntetőeljárásban kell határozni. A (2) bekezdés alapján ha a büntetőeljárás során a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának lehet helye, a Be. rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell értelemszerűen alkalmazni.
- 28] A 8.§ rendelkezik arról, hogy ha az ügyészség a vádiratban a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozza, az a bíróság jár el, amely a terhelt bűncselekményének elbírálására

hatáskörrel és illetékességgel rendelkeznek.

- 29] A 9.§ tartalma szerint ha a büntetőeljárás során a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának lehet helye, a jogi személy érdekében meghatalmazás vagy kirendelés alapján ügyvéd vagy meghatalmazás alapján kamarai jogtanácsos jár el, amennyiben a jogi személy nem hatalmaz meg ügyvédet, a bíróság, ügyészség, nyomozóhatóság rendel ki a jogi személy érdekében eljáró ügyvédet. Ezen törvényhely a továbbiakban rendezi a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd státuszát, a védőre irányadó szabályok alkalmazását teszi lehetővé. A (6) bekezdés szerint - és ehelyütt a törvény a védőre vonatkozó szabályoktól eltér - a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd, kamarai jogtanácsos a vádemelés előtt jelen lehet az általa és a jogi személy törvényes képviselője által indítványozott tanú kihallgatásán, az ilyen tanú részvételével tartott bizonyítási cselekményen, a szakértő meghallgatásán, a szemlén, helyszíni kihallgatáson, a bizonyítási kísérleten, felismerésre bemutatáson, a szembesítésen, ha az a jogi személy ügygel összefüggő kapcsolatának tisztázására irányul. Az eljárás jogi személyt érintő ügyiratait megismerheti, a jogi személyt érintő bizonyítékokat terjeszthet elő, indítványokat, észrevételeket tehet, és a bírósági eljárásban felszólalhat.
- 30] A 12. § a nyomozás során követendő eljárást írja le, mely garanciális szabályokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy milyen eljárásrendnek kell megfelelni, a jogi személynek miről kell értesülnie, valamint az ügyvédi részvétel kötelezettsége is megjelenik.
- 31] A 13.§ (1) bekezdése konkrét szabályt tartalmaz arra vonatkozóan, hogy amennyiben a nyomozás adatai alapján a jogi személlyel szemben e törvény rendelkezései szerint intézkedés alkalmazásának van helye, az ügyészség a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását - ha e törvény másként nem rendelkezik - a vádiratban indítványozza. A (2) bekezdés taglalja, hogy ebben az esetben a vádiratnak pontosan mit kell tartalmaznia. (a)-d) pont).
- 32] A Jszbt. 16/B.§ foglalja össze az előkészítő ülés szabályait, a kötelező jogi képviseletet és a képviseleti jogosultságokat, a bíróságot terhelő kötelezettségeket. A (4) bekezdés rögzíti, hogy az ügy előkészítő ülésen történő befejezésének nem akadály, hogy az ügyészség a vádiratban a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozta. Az (5) bekezdés szerint ha az eljárás jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazására vonatkozó része nem intézhető el az előkészítő ülésen, a bíróság a vádról a bűncselekményt érintően elfogadott bűnösséget beismerő nyilatkozat vonatkozásában a Be.521.§ korlátai között egységesen tárgyalás alapján határoz.
- 33] A Jszbt.17.§ (2) bekezdése taglalja, hogy amennyiben az ügyész a tárgyalás eredményéhez képest úgy látja, hogy a jogi személlyel szembeni intézkedés feltételei fennállnak, a vádirati tényállást módosítja, és a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozza. A bíróság ebben az esetben a tárgyalást elnapolja, a jogi személyt a tárgyalási jegyzőkönyv másolatának megküldésével értesíti. A (3) bekezdés szerint az elnapolt tárgyaláson nem kell ismertetni a tárgyalás korábbi anyagának lényegét, ha azon csak a jogi személlyel szemben alkalmazandó intézkedésre irányuló ügyészi indítványra vesznek fel bizonyítást.
- 34] A Jszbt.20. §-a tartalmazza a másodfokú eljárás szabályait, eszerint az elsőfokú bíróság ítéletének jogi személyre vonatkozó rendelkezése ellen az ügyészség, a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd és a törvényes képviselő, a jogi személy terhére az ügyész fellebbezhet.
- 35] Ha a fellebbezés kizárólag az ítéletnek a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedésre vonatkozó rendelkezése ellen irányul, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak ezen rendelkezését bírálja felül. (2) bekezdés) A (3) bekezdés szerint a (2) bekezdésben meghatározott esetben is felülbírálja a fellebbezéssel nem érintett 2.§-ban meghatározott bűncselekmény és annak vádlottja vonatkozásában a Be.590.§ (5) bekezdésében foglaltakat.
- 36] A Jszbt.25/C.§ alapján egyezség megkötésének (Be. LXV. Fejezet) önmagában nem akadály, ha felemerült a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazásának lehetősége. Ha a bíróság jóváhagyja az egyezséget, akkor az ügy előkészítő ülésen befejezésének nem akadály, hogy az ügyészség a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozta. Amennyiben az eljárás jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazására vonatkozó része az előkészítő ülésen nem intézhető el, a bíróság a

vádról a Be.736.§ (2)-(5) bekezdésében írt keretek között egységesen tárgyaláson határoz.

- 37] A Be. ügyészség által másodlagosan hivatkozott 26.§ (1) bekezdése azt rögzíti az ügyész jogai között, hogy indítványt és észrevételt tehet minden olyan kérdésben, amelyben a bíróság dönt.
- 38] A jogszabályi háttér maradéktalan rögzítését a másodfokon eljáró ítélőtábla azért tartotta szükségesnek, mert a fellebbezésben írt érvelések helytállósága csak valamennyi vonatkozó jogszabályhely egybevetett értékelése alapján lehetséges.
- 39] Az ítélet ellen kizárólag az ügyész jelentett be fellebbezést a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedéssel kapcsolatos ügyészi indítvány elutasítása miatt, mely korlátozott felülbírálatra ad lehetőséget a Jszbt.20.§ (2) és (3) bekezdése alapulvételével.
- 40] A (3) bekezdés szerint ez esetben is felülbírálandó a fellebbezéssel nem érintett 2.§-ban meghatározott bűncselekmény, valamint annak vádlottja vonatkozásában vizsgálni kell a Be.590.§ (5) bekezdésében foglaltakat, így az elsőfokú eljárást, azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a 607.§ (1) bekezdése, valamint a 608.§ (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, illetve a Be. 731.§ (1) bekezdése alapján (mely szerint az egyezség alapján folytatott eljárást a XCIX. Fejezetben írt eltérésekkel kell alkalmazni) a Be.738.§ (4) és (5) bekezdésében írtakra is ki kell terjedni a felülbírálatnak, azazaz ítéletnek a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezése akkor változtatható meg, ha tárgyalás tartása nélkül megállapítható, hogy a terheltet fel kell menteni vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, illetve az (5) bekezdésben írt esetekben hatályon kívül helyezésnek is helye lehet.
- 41] Tekintettel arra, hogy az egyezség esetén alkalmazandó eljárás másodfokú szabályai szerint (Be.738.§) nincs helye fellebbezésnek a bűnösség megállapítása, a váddal egyező tényállás és minősítés, a 736.§ (3) bekezdése szerint megállapított büntetés neve, mértéke és az ítéletnek a 736.§ (3) bekezdése értelmében megállapított rendelkezése ellen, jelen eljárásban a Jszbt.20.§ (3) bekezdésében írt szabály csak annyiban lehet irányadó, amennyiben a Be.590.§ (5) bekezdésében írtak nem ellentétesek a Be.738.§ (4) és (5) bekezdésében írtakkal, melyek egyezség esetére tartalmazznak speciális szabályokat.
- 42] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú eljárásban a bíróság részéről eljárási szabálysértés nem történt, ilyenre az ügyészség és a jogi személy jogi képviselője részéről sem történt hivatkozás. Megállapította az iratok tartalma alapján azt is, hogy a terheltek felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének nincs helye.
- 43] A másodfokú bíróság az ügyészi fellebbezést nem találta alaposnak, a fellebbviteli főügyészség indítványa sem helytálló. Osztotta ugyanakkor az elsőfokú bíróság indokolásában foglaltakat, valamint a védői észrevételben leírtakat.
- 44] A speciális jogszabály, a Jszbt.13.§ (1) bekezdése egyértelműen fogalmaz atekintetben, hogy amennyiben a nyomozás adatai alapján a jogi személlyel szemben a törvény rendelkezései szerint intézkedés alkalmazásának van helye, az ügyészség a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását - ha e törvény másként nem rendelkezik (ez történik a 27.§ (2) bekezdésében) a vádiratban indítványozza. A (2) bekezdés írja le, hogy ebben az esetben a vádiratnak pontosan mit kell tartalmaznia, mely a helytálló védői érvelés szerint garanciális szabály. A Jszbt.27.§ (2) bekezdése is egyértelműen fogalmaz atekintetben, hogy amennyiben az ügyész a tárgyalás eredményéhez képest úgy látja, hogy a jogi személlyel szembeni intézkedés feltételei fennállanak, a vádirati tényállást módosítja, és a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozza, mely módosítás jelen ügyben nem történt meg, a klasszikus értelemben vett bizonyítási eljárás sem folyt az egyezsége és beismerő nyilatkozatokra, tárgyaláshoz való jogról történő lemondásra figyelemmel, a vád az eljárás során nem változott.
- 45] A törvényhozó a vádban történő indítványozást tette lehetővé, mely alól kizárólagosan arra az esetre engedett kivételt, ha a vád tényeinek módosítása vált szükségessé egy lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen. A Jszbt.16/B.§-a az előkészítő ülés szabályai között ugyancsak nyomatékosítja, hogy az ügy előkészítő ülésen történő befejezésének nem akadály, hogy az ügyészség a vádiratban a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozta. Az (5) bekezdés szerint ha az eljárás

jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazására vonatkozó része nem intézhető el az előkészítő ülésen, a bíróság a vádról a bűncselekményt érintően elfogadott bűnösséget beismerő nyilatkozat vonatkozásában a Be.521.§ korlátai között egységesen tárgyalás alapján határoz, amely alapján arra kell következtetést vonni, hogy a jogi személlyel szemben büntető intézkedés alkalmazhatóságához ezesetben bizonyítást kell felvenni, ahol a jogi képviselő bizonyítási indítványokat, észrevételeket tehet, és a védőhöz hasonló jogokat gyakorolhat a jogi személy oldalán.

- 46] A törvényhozói szándék vizsgálata során nyilvánvalóan tetten érhető, hogy számtalan garanciális jog tartozik a jogi személlyel szembeni büntető eljárás során történő intézkedés alkalmazhatóságához, melyek az irányadó jogszabályhelyek tételes felsorolásával kerültek megjelenítésre. A speciális törvényben lényegében a Be. szabályainak jogi személlyel szembeni testre szabása történt meg éppen a tisztességes eljárás alapelve és a specialitás elve mentén.
- 47] Nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a Be. szabályai alapján büntetés kiszabásának, intézkedés alkalmazásának kizárólag természetes személlyel szemben van helye, természetes személy a büntetőeljárás alanya. A jogi személlyel szemben büntető intézkedés alkalmazásának külön törvényi szabályozására éppen azért került sor, a külön törvényben leírt garanciák éppen azt szolgálják, hogy a speciális helyzetű, a büntető eljárás résztvevői között nem szereplő jogi személy is megfelelő eljárásjogi garanciákban részesüljön, amely a vádlotti jogokhoz közelít. A vádlott a vádból ismeri meg az ellene felhozott vádat, az ügyész a bizonyítási eljárás eredményeképpen módosíthatja azt, mely garanciális szabály leképezése történt meg a jogi személyre a külön törvényben. A Jszt. kiterjesztő értelmezése az ügyészi álláspontnak megfelelően éppen azért nem lehetséges, mert a felsorolt jogszabályi garanciák sem érvényesülhetnének. Az ügyészség megemlítette fellebbezésében, hogy a jogi személy képviselője idézést kapott, kézbesítették részére az indítványt, majd az előkészítő ülésen felszólalhatott, mely jogosultságok csak töredékét képezik azon jogoknak, amelyek abban az esetben illetnék meg, ha már a vádból értesült volna az ügyész által indítványozott jogi személyt érintő büntetőjogi intézkedésről.
- 48] Helyesen mutatott rá a Fővárosi Főügyészség írásbeli fellebbezés indokolásában, hogy a jogalkotói akarat arra irányult, hogy a jogi személy érdekei ne sérüljenek, lehetősége legyen megfelelő felkészülésre, mely az ítéletábra megítélése szerint éppen abban az esetben sérülne, ha a speciális törvény jogi személyre szabott, strikt rendelkezései nem kerülnének betartásra. Az a körülmény, hogy az ügyész az ítélet előtt felszólalt, és a fellebbviteli főügyészség átiratában írtak szerint „perbeszédszerűen” összefoglalta és megindokolta a Kft-vel szemben előterjesztett indítványát, nem pótolhatja a jogi személy vonatkozásában hiányzó vádirati minőséget és rendelkezéseket, mint ahogy a vádirathoz képest fél évvel később benyújtott külön indítvány sem.
- 49] A fellebbviteli főügyészségi fellebbezésben hivatkozott tiltó rendelkezés hiányából tehát nem következik a bármikori előterjesztés lehetősége, nem csupán pótolható kellék hibáról van szó, mint ahogy az időbeli korlát hiányára hivatkozás sem állja meg a helyét.
- 50] A fellebbviteli főügyészség által hivatkozott kúriai döntés (Bfv.III.527/2014/5. szám) jelen ügyre nem alkalmazható, mert arra történik utalás, hogy a Jszt.17.§ (2) bekezdése alapján tárgyaláson terjesztett elő ugyan kifejezett indítványt az ügyész, de nincs adat arra, hogy történt-e a vád tényállási részét érintő vádmódosítás. Már a vádirat tartalmazta a lényeges kellékeket, az ügyész indítványt tett a jogi személy jogi képviselőjének tárgyalásra történő értesítésére, az ügyészség értesítette a cégbíróságot a kft-vel szemben alkalmazható intézkedésről. A Kúria rámutatott, hogy a vád alanyi és tárgyi meghatározottsága a jogi személy tekintetében is kellően érvényre jutott, emellett kellékhiányra utalt. Az bizonyos, hogy a döntésből megismerhetően az ügyben érdemi bizonyítási eljárás folyt, mely jelen ügyben nem volt adott. A konkrét ügyben a Kúria egyéb anyagi jogi kérdésekre reflektált.
- 51] Az ügyészségnek a Be.26.§ (1) bekezdésében írt általános ügyészi indítványtételi joga az igen speciális, külön törvényben szabályozott indítványt nyilvánvalóan nem válthatja ki. Erre utal az is, hogy a jogi személy nem alanya a büntetőeljárásnak, külön törvény határozza meg a követendő eljárást esetében, az ügyész indítványtételi joga esetében a Jszt-ben írt szabályokban testesül meg, melyek

fentebb ismertetésre kerültek.

- 52] Az elsőfokú bíróság a Be.80.§ (1) bekezdés b) pontjára alapította az ügyészi indítvány elutasítását, mely rendelkezés felhívása helytálló. Törvényben kizárt az indítvány, ha a Be. nem teszi lehetővé ilyen indítvány tételét vagy kifejezetten megtiltja azt. A Jszt. a jogi személlyel szemben alkalmazandó intézkedés alkalmazására irányuló indítványt garanciális okból a vádiratban engedi előterjeszteni, mely alól egy kivételt nevesít, ha az ügyész a bizonyítási eljárás eredményeképpen a vád tényállását módosítja, mely feltételek jelen ügyben nem valósultak meg, az előterjesztett indítvány a törvény értelmében kizárt.
- 53] A jogi képviselő érdemi észrevételeit (vád leíró részének hiányosságai az ügyészi indítvány érdemi elbírálhatóságához) a fellebbviteli bíróság nem érintette, mert az ügyészi indítvány érdemére az elutasításra figyelemmel nem térhetett ki. Nem hagyható azonban figyelmen kívül a korábban felhívott azon eljárásjogi rendelkezés, miszerint az indítványozott pénzbírság kiszabásához a vádirat tényei között annak megalapozásához szükséges konkrét tényeket kell szerepeltetni, melyek bizonyítási eljárás eredményeképpen igazolhatóak, vagy cáfolhatóak.
- 54] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásjogi álláspontját alapvetően elfogadta, ebből fakadóan a kötelezés kérdésében érdemben nem döntött, ugyanakkor az egyezségben rögzített tényállásból kiviláglik, hogy az nem tartalmaz olyan elengedhetetlen adatokat, amelyek anyagi jogi szempontból nélkülözhetetlenek. Ezek hiányában az eljárásjogi feltételek megvalósulása esetén sem lett volna hozható marasztaló határozat.
- 55] A fent írtakra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott részét tanácsülés keretében eljárva a Be.605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2020. év október hó 15. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Kósa Zsuzsanna sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2020. május hó 28. napján kelt 511.B. 1474/2019/35. számú ítéletének az ügyész jogi személlyel szemben előterjesztett büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló indítványát elutasító rendelkezése a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.145/2020/10. számú végzése folytán 2020. október hó 15. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2020. október hó 15. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Hornyákné Sléder Ágnes
tisztviselő

